

Bernie Sanders i el renaixement socialista americà

Mentre la premsa espanyola i catalana encara anava cantant lloances de Hillary Clinton, l'altre aspirant a candidat presidencial del partit demòcrata, el senador Bernie Sanders, ha irromput amb força a les primàries americanes. A corre-cuita, ara tothom espera comprendre qui i què és Bernie Sanders. Tot i la seva edat -74 anys- i la seva trajectòria com a polític independent de l'òrbita més progressista dels demòcrates, Sanders representa molt més que un somriure, un carisma, o un tret diferencial ètnic o de gènere. En realitat, Sanders no té cap mena d'encant especial, ben al contrari. Sanders, però, representa el somni socialdemòcrata i l'ascens del socialisme americà.

Sanders, en si, no és socialista, malgrat que se'n reivindiqui. Als Estats Units existeix una forta pulsó antiestatista. Sanders juga a la contra d'aquesta pulsó. Pot i té prou suport popular per fer-ho. El seu ideari polític defensa la presència de l'estat (federal) i l'expansió dels serveis que presta, fins al punt d'afirmar que les biblioteques públiques són socialisme. Alhora, Sanders denuncia les desigualtats i la "classe capitalista". És un ideari desacomplexat. Sanders s'encara a les pors americanes i el predomini neoliberal i conservador en la mentalitat del país. I en aquest xoc frontal, no dubta a assumir l'adjectiu més pejoratiu en la política americana, i en fa gala: Sanders socialista. La realitat, això no obstant, és que Sanders no

ofereix altra cosa que una socialdemocràcia i un estat del benestar de factura europea. Això no és socialisme, és el vell somni de bastir la no nata socialdemocràcia americana, i emular l'Europa que un cop va ser socialdemòcrata.

Per bé que Sanders no sigui socialista, darrere seu hi ha socialistes: els *millennial marxists*.

Aviat farà dos anys que publicava a l'ARA el meu article sobre la generació dels *millennials* -la meua generació- i el seu gir a l'esquerra, especialment amb la redescoberta del marxisme i l'encant del socialisme. A tall d'exemple, el suport que Sanders ha rebut dels joves electors d'Iowa de menys de 30 anys supera el 80% -i frega el 60% entre les persones d'entre 30 i 45 anys-. No està malament per a un vell senador jueu. Com explica el polítòleg Corey

BORJA VILALLONGA

HISTORIADOR

CONSULTEU
MÉS ARTICLES A
www.ara.cat

Robin recentment, no es tracta que els *millennials* hagin trencat el tabú conservador contra els rojos en general o que sentin nostàlgia dels seus avis, és que existeixen raons de classe que expliquen aquest gir a l'esquerra. Les causes van més enllà del progressisme demòcrata i la mateixa socialdemocràcia de Sanders: els *millennials* americans són majoritàriament no blancs, pobres, endeutats i amb poques perspectives laborals -l'atur juvenil es manté alt per als estàndards americans-. És el capitalisme neoliberal descarnat de la gran recessió del 2008. És també el fracàs d'Obama i la seva administració d'antipolítica de màrqueting. Fins i tot un comentarista polític com el neoliberal Damon Linker ha de reconèixer el sorprenent suport que rep Sanders, per després aplicar

amb dades la preceptiva dosi d'objectivitat liberal, i defensar que Sanders és un candidat implausible. És possible que Sanders no surti guanyador de les primàries. És possible que Clinton sigui la candidata demòcrata. Fins i tot és possible que Clinton guanyi les eleccions presidencials dels Estats Units. En qualsevol cas, la seva victòria serà ja una victòria pírrica. Sanders ha encarnat el renaixement desacomplexat de l'esquerra americana. I aquest renaixement s'ha fet a partir del terme -i parcialment de l'ideari- més odiat i estigmatitzat als Estats Units: el socialisme. Els *millennial marxists* han acabat liderant intel·lectualment i políticament aquest ressorgiment. Després d'Occupy Wall Street de 2011, la llavor estava preparada per germinar. El socialisme marxista va prendre avantatge i ja és a l'avantguarda del radicalisme polític americà. L'anarquisme va tenir la seva oportunitat i la va perdre, incapaç de bastir un moviment organitzat.

El socialisme americà que ve no és socialdemocràcia -si bé en participa-, no és eurocomunisme, no és Iniciativa, no és Podem. Tampoc és la CUP. És un socialisme encara en construcció, que es vindica democràtic i revolucionari alhora. La revista *Jacobin* n'és la bandera més representativa. Dels seus grups de lectura arreu dels Estats Units n'està naixent la futura organització socialista de masses. Parasitarà el partit demòcrata, però anirà molt més enllà dels demòcrates. Estem parlant encara d'una escala d'actuació molt reduïda, minoritària. Era un procés en marxa que Sanders ha accelerat i visibilitzat a bastament. D'alguna manera, els Estats Units participen d'aquest ascens a l'esquerra que viu Occident. I ho fa de la manera més clara i nítida possible, sense eufemismes. Els *millennials* de Sanders volen socialisme.

El socialisme americà que ve no és socialdemocràcia -si bé en participa-, no és eurocomunisme, no és Iniciativa, no és Podem. Tampoc és la CUP. És un socialisme encara en construcció, que es vindica democràtic i revolucionari alhora. La revista *Jacobin* n'és la bandera més representativa. Dels seus grups de lectura arreu dels Estats Units n'està naixent la futura organització socialista de masses. Parasitarà el partit demòcrata, però anirà molt més enllà dels demòcrates. Estem parlant encara d'una escala d'actuació molt reduïda, minoritària. Era un procés en marxa que Sanders ha accelerat i visibilitzat a bastament. D'alguna manera, els Estats Units participen d'aquest ascens a l'esquerra que viu Occident. I ho fa de la manera més clara i nítida possible, sense eufemismes. Els *millennials* de Sanders volen socialisme.

Existeixen raons 'de classe' que expliquen el gir a l'esquerra dels 'millennials' americans

LAMARTARILE

Illencs i valencians, a l'atac

❖ Vam veure ahir que la presidenta del Govern Balear, Francina Armengol, i el de la Generalitat Valenciana, Ximo Puig, s'han conjurat d'alguna manera per demanar el que els pertoca. Hi ha un eufemisme per referir-se a comunitats com aquestes, i és que estan *infrafinçades*. El desaparegut ministre Montoro podria dir alguna cosa sobre aquest assumpte, que per descomptat no dirà, però xerrar d'infrafinçament no és res més que una manera elegant de parlar d'un *caloret*, que no s'escalfa a mà armada però sí legislativa.

❖ Amb els meus amics i amigues valencians, que en són uns quants, ens dediquem a fer humor negre sobre qui és més corrupte, si els uns o els altres. El que ha sortit en els últims dies del govern que va presidir Rita Barberá no es pot dir que ens hagi sorprès, però sí que

podem dir que ens afligeix, com succeix amb les Balears post Jaume Matas. D'ençà que el vàrem veure declarant com a presumpte delinqüent des de la presó de Segòvia, amb el cap embenat per una presumpta sordesa, i d'ençà que vàrem haver d'aguantar la legislatura de José Ramón Bauzá, que per cert ara es guanya les garrofes com a senador del Senat espanyol com Rita Barberá, on tots dos viuen la bella vida dels aforats mentre als seus excompanys de presumpta delinqüència els requereix la justícia de deu en deu, diríem que ja res no ens pot sorprendre ni escandalitzar gaire.

❖ El problema és que les Balears i el País Valencià no tan sols són

SEBASTIÀ ALZAMORA

ESCRITOR

Francina Armengol i Ximo Puig s'han adonat que l'Estat els pren el pèl

dues comunitats infrafinçades i infrarepresentades al Congrés de Diputats, sinó també dos països escandalosament burlats. Catalunya ha iniciat el seu camí cap a qui sap on (llegiu-hi la independència), i mentrestant els valencians i els illencs ens estem començant a treure les lleganyes dels

ulls. És una alegria tenir dirigents com els esmentats Ximo Puig i Francina Armengol, que com a mínim es miren els papers i s'adonen que els estan prenent el número de mala manera. Està molt bé, però inquieta una mica que tots dos deguin obediència a Pedro Sánchez, un home de quaranta-tres anys que troba necessari expressar-se com un personatge secundari de *La venganza de don*

Mendo per reivindicar la indiscutible unitat d'Espanya.

❖ No passa res, Espanya té tot el dret del món de reivindicar-se com a pàtria indissoluble i definitiva, només faltaria. El problema és que se li continuen escapant excepcions d'una certa envergadura, com una que es diu Catalunya, i que també li creixen els nans del circ, com ara les Balears o el País Valencià. Val més que Francina Armengol i Ximo Puig acabin de repassar els números, i en treure'n les conclusions pertinents, que són les que fan al cas d'una aixecada de camisa (faig servir un eufemisme), pensin si els convé trucar abans Pedro Sánchez, que de moment és un que parla, o bé Carles Puigdemont, que sí que és el seu homòleg. Ara que se sol parlar d'aliances, potser entre tots tres en podrien fer alguna d'interessant.